

**Očitovanje Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture
na primjedbe i prijedloge iznesene u javnoj raspravi o prijedlogu Nacionalnog programa razvoja širokopojasne agregacijske
infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, kao preduvjet razvoja pristupnih mreža
novih generacija (NGA), (NP-BBI)**

Red. br.	Podnositelj primjedbe	Primjedba/prijedlog	Očitovanje
1.	Agencija za javno-privatno partnerstvo (AJPP)	<p>AJPP se u svojim komentarima referira na Studiju i ONP gdje su istaknuti slijedeći modeli isporuke projekata:</p> <p>a) model JPP – prikazan isključivo kao institucionalni model (joint venture)</p> <p>b) model „privatnog DBO“ – nije se jasno istaknulo radi li se o privatizacijskom modelu ili o JPP modelu temeljenom na raspoloživosti</p> <p>c) Model „Javni DBO“ iz čijeg se obrazloženja dade naslutiti da se radi o tradicionalnom modelu isporuke.</p> <p>AJPP predlaže da se u NP-BBI istakne da je primjena JPP modela moguća na svim razinama mreža (jezgrena, agregacijska, pristupna) i svim područjima (crna, siva, bijela).</p> <p>Predlaže se da se odluka o modelu isporuke donese na temelju analize učinka različitih modela isporuke na konkretnom projektu u konkretnim investicijskim uvjetima.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Investicijski modeli kao i njihovi opisi i definicije preuzeti su iz vodiča za investicije u širokopojasnu infrastrukturu izdanim od strane Europske komisije, što je već ugrađeno u Studiju i ONP. Nadalje, isti modeli korišteni su u praksi u brojnim projektima poticane izgradnje širokopojasne infrastrukture u državama članicama EU-a. Sami nazivi modela dosada nisu izazvali nikakve primjedbe kod stručne javnosti u sektoru elektroničkih komunikacija.</p> <p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>NP-BBI obuhvaća samo agregacijske mreže u bijelim (i uvjetno) sivim ciljanim područjima. Obrazloženje izbora investicijskog modela dano je u dokumentu, te je, između ostalog, određeno i referenciranim odlukama Vlade RH. Ostali dijelovi mreže i slučajevi boja područja nisu u obuhvatu NP-BBI-ja.</p>
2.	VIPnet d.o.o. Zagreb	<p>2.1. Komentar na tekst na str. 77.</p> <p>„Pretpostavlja se da će puni očekivani kapacitet mreže NP-BBI-ja biti korišten u razdoblju od prosječno 6 mjeseci od početka</p>	<p>Primjedba je načelno prihvatljiva.</p> <p>Pod „punim kapacitetom“ podrazumijeva se korišteni broj neosvjetljenih niti unutar PC-A u odnosu na pretpostavke poslovnog modela. Pod</p>

		<p>operativnog rada dijela mreže do svakog ciljanog naselja.“</p> <p>KOMENTAR: Iako nije jasno što se podrazumijeva pod pojmom „puni kapacitet“, 6 mjeseci je nerealno kratko razdoblje. Porast korisničke penetracije u područjima koja nisu komercijalna bit će mnogo sporiji nego u komercijalnim. Čak i u komercijalnim područjima postoji granica maksimalne penetracije koja je i nakon 5 godina značajno manje od 100%.</p>	<p>time se istovremeno ne misli i na penetraciju NGA širokopojsnog pristupa kod krajnjih korisnika, za koji dio stoji navedeni komentar podnositelja primjedbe.</p>
		<p>2.2. Komentar na tekst na str. 80.</p> <p>„5.1 Prioritizacija ciljanih područja i faze provedbe Programa“</p> <p>Faze provedbe programa ne uzimaju dovoljno u obzir postojeću infrastrukturu na trasama javnih infrastruktura, već su definirane kroz broj stanovnika i status jedinice lokalne samouprave. Na ovaj način će se doći u situaciju da će dva naselja koja se nalaze primjerice na istoj trasi (čak i postojećeg) svjetlovnog kabela (na trasi željeznice) biti tretirana potpuno drugačije – jedno je u fazi 1 a drugo nije uopće u obuhvatu projekta (primjer Andrijevcu i Staro Topolje u općini Donji Andrijevcu).</p> <p>Ima još takvih primjera naselja koja su ispalila iz obuhvata projekta jer su ispod 1000 stanovnika a nalaze se uz trase infrastruktura na kojima već i postoji svjetlovdna infrastuktura (uz trase željeznice, auto ceste, plinovoda i naftovoda, trasa dalekovoda i lokacije većih transformatorskih stanica) tako</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Dostupnost postojeće svjetlovdne infrastrukture na području nekog naselja (vezano uz trase prometne infrastrukture u sklopu OSI-ja) ne implicira nužno i da je ta ista infrastruktura dostupna u nastanjenom dijelu naselja (gdje se nalaze ciljani korisnici u okviru ONP-a i PC-B), odnosno da nije potrebno izvršiti određena ulaganja u dovođenje svjetlovdne infrastrukture do nastanjenog dijela (središta) naselja, uključujući i izvode s trasa postojećih prometnih koridora. U tom je smislu i napravljen postupak mapiranja, sukladno napomeni na kraju poglavlja 3.1 (str. 52 revidiranog dokumenta NP-BBI-ja).</p> <p>NP-BBI programom potrebno je definirati prioritete provedbe programa, sukladno opisu u poglavlju 5.1., pri čemu je broj stanovnika u naselju svakako glavni kriterij koji uvjetuje optimalnu alokaciju ograničenih sredstava potpora, radi maksimiziranja socio-ekonomskih učinaka provedbe Programa.</p>

	<p>da je prilična šteta ne iskoristiti te već izgrađene trase da se obuhvate i ta naselja uz trase.</p>	<p>Sukladno navodu u poglavlju 3.6, sva eventualna dodatna sredstva koja će biti na raspolaganju za provedbu Programa mogu biti iskorištena i za širenje obuhvata Programa na dodatna naselja.</p>
	<p>2.3. Komentar na tekst na str. 87. „5.4 Trase izvedene putem usmjerenih bežičnih veza“ Kriterij odabira lokacija za povezivanje usmjerenim bežičnim vezama nije jasno definiran. Osim nekih uobičajenih lokacija (po otocima), popis uključuje primjerice Prgomet, Primorski Dolac i Lećevicu što su naselja direktno uz Autocestu A1 (uz sami Prgomet se nalazi i izlaz). Također, broj od ukupno 20 naselja koja su indicirana za bežične veze čini se izrazito malen (i odnosi se samo na neka naselja u fazi 2), što opet ukazuje na nepotpunu listu. Potrebno je provjeriti i dopuniti listu.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća. Nastanjeni dijelovi (središta) naselja navedenih u primjedbi podnositelja udaljena su od same trase autoceste A1, čime su potrebna dodatna ulaganja za dovođenje odgovarajuće svjetlovodne infrastrukture do samih naselja (vidi također i obrazloženje prethodnog komentara). Također, konačni popis trasa izvedenih putem bežičnih usmjerenih veza bit će određen prilikom neposredne pripreme provedbe (projektiranja), uz detaljnu analizu svih relevantnih tehničkih i ekonomskih parametara koji eventualno daju prednost implementaciji bežičnih usmjerenih veza umjesto svjetlovodnih veza, što sve zajedno u ovom trenutku nije moguće jednoznačno definirati unutar dokumenta (uz opće kriterije navedene u poglavlju 5.4).</p>
	<p>2.4. Komentar na tekst na str. 44. Odgovornost za održavanje mrežne infrastrukture (održavanje, SLA, redundancija) „S obzirom na definiranog nositelja operativne provedbe programa, javnu tvrtku OiV, ovaj Program provodit će se prema modelu javnog planiranja, izgradnje i upravljanja (engl. public design, build and operate – public DBO,</p>	<p>Primjedba je načelno prihvatljiva. U ovoj fazi pripreme Programa nije moguće detaljnije definirati parametre koji osiguravaju kvalitetu pružene usluge. Prijedlozi podnositelja bit će uzeti u obzir prilikom kasnijih faza operativnog rada mreže.</p>

		<p>odnosno javni DBO), ...što uključuje faze planiranja, izgradnje, upravljanja i održavanja agregacijske mreže.“</p> <p>Kroz javnu nabavu moguće je angažirati vanjske isporučitelje usluga (str 59.). Obzirom na značaj agregacijske mreže, potencijalno velik broj sudionika (OiV, Operator mreže, održavanje mreže, pružatelj usluge...), i krajnjeg korisnika koji je ovisan o svim uključenima, predlažemo unaprijed definirane jasne i nedvojbene zone odgovornosti i uspostavu ugovornih odnosa koji garantiraju kvalitetu naručene i isporučene usluge (SLA), te koji definira penale i način postupanja i komunikacije (prema svim sudionicima i krajnjem korisniku) u slučaju da usluga isporučena od vanjskih isporučitelja usluga ne zadovoljava ugovorenu kvalitetu usluge.</p>	
		<p>3.1. Ispravak na str. 21.</p> <p>Predlažemo ispravak rečenice:</p> <p>„NGA pristup moguće je osigurati putem FTTx infrastrukturnih rješenja (FTTH, FTTB, FTTC), eventualno u kombinaciji s VDSL tehnologijom, odnosno kablskom DOCSIS 3.0 tehnologijom. Predviđa se da će određene bežične tehnologije (npr. LTE Advanced), također podržavati brzi pristup.“</p> <p>u</p> <p>„NGA pristup moguće je osigurati putem FTTx infrastrukturnih rješenja (FTTH, FTTB, FTTC), eventualno u kombinaciji s VDSL tehnologijom, odnosno kablskom DOCSIS 3.0 tehnologijom te naprednim bežičnim</p>	<p>Primjedba se prihvaća.</p> <p>Izvršena je korekcija teksta prema prijedlogu podnositelja.</p>

		<p>tehnologijama (npr. LTE) čija je implementacija prilagođena potrebama nepokretnog širokopojasnog pristupa.“ OBRAZLOŽENJE: Ovakva definicija je u skladu s rečenicom upotrijebljenom u Objašnjenju pitanja uz javnu raspravu u Obrascu za operatore. Također, ista je u skladu i s ONP-om. Također, kako LTE tehnologija nije navedena pod tehnologijama za Osnovnu širokopojasnu infrastrukturu“, a ista je apsolutno prepoznata od strane Europske komisije kao NGA tehnologija, treba biti uvrštena pod tehnologijama koje omogućavaju NGA širokopojasnu infrastrukturu s obzirom na svoje mogućnosti, na način da je implementacija prilagođena potrebama (tj. kapacitetima) nepokretnog širokopojasnog pristupa.“</p>	
		<p>3.2. Ispravak reference na sliku na str. 23. Predložimo ispravak rečenice: „U pogledu raspodjele populacijske dostupnosti NGA pristupa na razini JLS-ova (gradova i općina), vidljivo je da je u više od polovice JLS-ova NGA pristup trenutno u potpunosti nedostupan, dok je tek u 3% JLS-ova dostupnost NGA pristupa veća od 50% (Slika 1.6). u „U pogledu raspodjele populacijske dostupnosti NGA pristupa na razini JLS-ova (gradova i općina), vidljivo je da je u više od</p>	<p>Primjedba se prihvaća. U tekstu je korigirana uočena pogreška.</p>

		<p>polovice JLS-ova NGA pristup trenutno u potpunosti nedostupan, dok je tek u 3% JLS-ova dostupnost NGA pristupa veća od 50% (Slika 1.5).“</p>	
		<p>3.3. Ispravak teksta na str. 27. Predložimo ispravak slijedećeg teksta u skladu sa dolje navedenim obrazloženjem: „pri čemu su maloprodajne cijene takvih paketa značajno veće (više od 3 puta) od paketa sa širokopojasnim priključcima osnovnih brzina7. Takva situacija sigurno nije mogla doprinijeti značajnijem povećanju broja brzih i ultrabrzih širokopojasnih priključaka u proteklom razdoblju.“ OBRAZLOŽENJE: S obzirom na promjenu maloprodajnih cijena Hrvatskog telekoma putem FTTH pristupa od 25. kolovoza 2014. godine, potrebno je ovaj dio teksta uskladiti i ispraviti u skladu s činjenicama s tržišta.</p>	<p>Primjedba se prihvaća. Tekst u dokumentu je korigiran sukladno promjenama na tržištu koje su se dogodile u međuvremenu.</p>
		<p>3.4. Ispravak teksta na str. 69. Predložimo ispravak teksta u zaglavlju Tablice 4-1 Procijenjeni investicijski troškovi: 13 Iznos u (Kn) i (milijuni €) u (Kn) i (€) OBRAZLOŽENJE: Iznosi su usklađeni, ali mjerne jedinice različite.</p>	<p>Primjedba se prihvaća. U tekstu je korigirana uočena pogreška.</p>
3.	Hrvatski telekom d.d. Zagreb	<p>HT je, generalno, stava da Program ne odražava realno stanje na mjerodavnom veleprodajnom tržištu iznajmljenih vodova,</p>	<p>Primjedba se djelomično prihvaća. Primjedba se djelomično prihvaća u smislu da je težište dokazivanja tržišnog neuspjeha stavljeno</p>

		<p>usko povezanim s NGN agregacijskom infrastrukturom, a koje stanje je bilo polazna točka za izradu Programa. Iz teksta Programa se može zaključiti da kalkulacija Programa uzima u obzir isključivo regulirane Ethernet vodove iako oni nisu jedini vodovi/kapaciteti temeljem kojih se pružaju usluge iznajmljenih vodova na područjima definiranim Programom, i to ne samo od strane HT-a nego i od drugih pružatelja usluge iznajmljenih vodova. HT niže u tekstu detaljno pojašnjava realnu situaciju na mjerodavnom tržištu iznajmljenih vodova te ovdje u bitnome skreće pažnju da je trenutno regulirana veleprodajna ponuda xWDM vodova čak dva do pet puta jeftinija od ponude za Ethernet vodove te je, stoga, kao usporediva usluga Ethernet vodovima po svojim raspoloživim kapacitetima, trebala biti uzeta u obzir u kalkulaciji Programa. Dodatno, na tržištu postoje paralelne komercijalne ponude usluga iznajmljenih vodova, kako HT-a tako i drugih pružatelja usluge iznajmljenih vodova (npr. OiV) koje su se također u kalkulaciji trebale uzeti u obzir.</p>	<p>na potrebu osiguranja dostatnih kapaciteta agregacijske mreže za potrebe opsluživanja NGA pristupnih mreža koje će biti građene u okviru ONP-a. U tom pogledu analiza je provedena sukladno podacima o stanju postojeće mreže i planovima ulaganja operatora koji su zaprimljeni tijekom javne rasprave, te analiziranim kapacitivnim potrebama agregacijske mreže kroz razdoblje od idućih 20 godina.</p> <p>U analizi stanja postojeće agregacijske mreže razmotreni su i kapaciteti svih ostalih operatora na tržištu, što obuhvaća i kapacitete OSI-ja koje na tržište stavlja OiV.</p>
		<p>Vežano uz očekivane maloprodajne prihode NGA usluga alternativnih operatora HT je mišljenja kako je pretpostavljeni mjesečni prosječni prihod po korisniku NGA usluge prenizak. Prema procjenama HT-a, u područjima navedenim u Programu se općenito očekuje porast BB penetracije i, s tim u vezi, procjena je da će prosječni mjesečni</p>	<p>Primjedba se prihvaća.</p> <p>Očekivani maloprodajni prihodi korigirani su te su obuhvaćene i IPTV usluge, čime su očekivani maloprodajni prihodi postavljeni na razinu blisku prijedlogu podnositelja.</p>

		<p>prihod po korisniku biti preko 40% viši nego što je Programom planirano.</p>	
		<p>Prema mišljenju HT-a na mjerodavnom veleprodajnom tržištu iznajmljenih vodova ne postoji tržišni neuspjeh i svaki poduzetnik koji bi htio na maloprodajnoj razini pružati konkurentne NGA usluge krajnjim korisnicima na područjima iz Programa koristeći pri tome na veleprodajnoj razini uslugu iznajmljenih vodova bi to mogao uz ostvarivanje pozitivne marže, tj. uz isplativo poslovanje.</p>	<p>Primjedba je načelno prihvatljiva. Sukladno odgovoru na prvu primjedbu podnositelja, korištenje veleprodajnih usluga u agregacijskoj mreži vezano je uz dostupnost dostatnih kapaciteta u agregacijskoj mreži, sukladno očekivanom povećanju prometa u NGA pristupnim mrežama, na što regulatorne mjere na navedenom mjerodavnom tržištu ne mogu imati presudni utjecaj.</p>
		<p>Vezano uz postojeće kapacitete agregacijske mreže, skrećemo pažnju da zadnje analize mjerodavnih tržišta iznajmljenih vodova HAKOM-a pokazuju povećanje broja operatora koji pružaju uslugu iznajmljenih vodova. Osim toga, HT na većini područja iz Programa ima izgrađenu infrastrukturu raspoloživu za korištenje. Na osnovu višegodišnjeg iskustva i ekspertize u planiranju mreže, HT smatra da su prosječni potrebni kapaciteti planirani ovim Programom veći od realno potrebnih. Potrebno je osigurati veću transparentnost ulaznih parametara vezanih uz planiranje kapaciteta kako bi se došlo do zaključka je li i u kojoj mjeri potrebno proširiti postojeće kapacitete HT-ove agregacijske mreže. Pri tome treba uzeti u obzir da se kapaciteti agregacijske infrastrukture mogu ostvariti ne samo putem pasivnog već i putem aktivnog dijela mreže.</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća. Prilikom analize postojećih kapaciteta agregacijske mreže potrebno je voditi računa i o zemljopisnoj dostupnosti dostatnih kapaciteta sukladno ciljanim područjima implementacije ONP-a i NP-BBI-ja. Jasno je da postoji veći broj operatora i veći kapaciteti vodova na vezama između većih gradova (jezgrena mreža). No isto ne stoji i za manja naselja koja su ciljana naselja provedbe ovog Programa, što je neposredno verificirano tijekom javne rasprave i primitka podataka svih operatora o stanju postojeće agregacijske mreže u tim naseljima. Potrebni kapaciteti agregacijske mreže i pripadajuća metodologija proračuna detaljno su obrazloženi u poglavlju 1.7.1 revidiranog dokumenta NP-BBI-ja.</p>
		<p>Bilo bi nužno Program redefinirati na način da se maksimalno iskoristi postojeća agregacijska</p>	<p>Primjedba se djelomično prihvaća. Prijedlog HT-a analiziran je kao jedna od opcija</p>

		<p>infrastruktura u područjima u kojima ista postoji. Izgradnja nove NGN agregacijske infrastrukture bi se trebala provoditi isključivo na bijelim agregacijskim područjima na kojima trenutno nije dostupna ta infrastruktura. Stoga je nužno razmotriti model partnerstva za korištenje postojeće agregacijske infrastrukture što bi dovelo do smanjenja ukupnog investicijskog troška Programa te bi pridonijelo efikasnom korištenju državnih sredstava.</p>	<p>provedbe NP-BBI-ja, što je obrazloženo u poglavlju 1.8 revidiranog dokumenta NP-BBI-ja. Navedena opcija ne smatra se najprikladnijom opcijom provedbe Programa.</p>
--	--	--	--

		<p>HT smatra da se PC-B projektne cjeline Programa treba u potpunosti isključiti iz NP-BBI budući da se kroz tu projektne cjeline razvija NGA pristupna mreža, a program državnih potpora za razvoj NGA pristupne infrastrukture već je definiran ONP-om. PC-B cjelina predviđa izgradnju NGA pristupne infrastrukture isključivo za TDU iako je opravdano za pretpostaviti da će ista fizički prolaziti pokraj privatnih i poslovnih korisnika povezanih putem širokopojasne pristupne mreže realizirane u okviru ONP-a. Navedeno nije u suglasju s potrebnom optimizacijom ulaganja u izgradnju pristupne mreže na ciljanom području, jer se po jediničnom trošku realizira manji broj povezanih subjekata. Navedenim pristupom bi se u konačnici omogućilo da se sredstva dostupna putem ESI fondova preusmjere u izgradnju pristupne širokopojasne infrastrukture u cilju povećanja broja kućanstava povezanih na brzi ili ultra brzi pristup internetu te učini dodatni konkretni pomak prema ispunjenju ciljeva DAE za RH</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća. Radi jasnoće, u uvodnom dijelu revidiranog dokumenta NP-BBI-ja naznačeno je da se povezivanje ciljanih korisnika unutar PC-B provodi samo u slučajevima u kojima projektima unutar ONP-a do ciljanih javnih korisnika neće biti moguće osigurati ultrabrze priključke. Prema tome, neće postojati mogućnost izgradnje paralelnih širokopojasnih infrastrukture koje su adekvatne za povezivanje ciljanih javnih korisnika.</p>
		<p>Ključni komentari HT-a</p>	
		<p>1. Nepostojanje tržišnog neuspjeha na tržištu iznajmljenih vodova (cjelovit tekst u zasebnom dokumentu) Prijedlog HT-a: HT predlaže da se u područjima kojima već postoji agregacijska infrastruktura maksimalno iskoristi postojeća agregacijska infrastruktura, a što je u skladu s člankom 78 (f) Smjernice za</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća. Sukladno provedenoj analizi postojeće infrastrukture zaključeno je da opcija nadogradnje postojeće infrastrukture HT-a ne predstavlja najprikladnije rješenje za provedbu NP-BBI-ja, što je obrazloženo u poglavlju 1.8 revidiranog dokumenta NP-BBI-ja.</p>

		<p>primjenu pravila državnih potpora koje se odnose na brzi razvoj širokopojsnih mreža, sve u cilju smanjenja ukupnih ulaganja, odnosno izbjegavanja nepotrebnog 'dupliranja' postojeće infrastrukture .</p> <p>S prethodno navedenim u vezi, HT predlaže da se PC-A projektna cjelina redefinira na način da se izgradnja NGN agregacijske infrastrukture provodi prvenstveno na bijelim agregacijskim područjima (Bb područja) u kojima nije dostupna HT-ova agregacijska infrastruktura niti bilo koja alternativna prijenosna mreža i ne postoje planovi za izgradnju agregacijske mreže u iduće tri godine.</p>	
		<p>2. Potreba uključenja u Program investicijskih modela koji omogućavaju aktivnije sudjelovanje privatnih subjekata i korištenje već postojećih NGN agregacijskih kapaciteta.</p> <p>Prijedlog HT-a</p> <p>HT predlaže da se, u svrhu učinkovite realizacije Programa, osigura transparentan prikaz analize potrebnih kapaciteta infrastrukture predviđenih ovim Programom te detaljnije pojašnjenje planiranih investicijskih troškova izgradnje infrastrukture (mreže i tehničkih prostora) obuhvaćene ovim Programom.</p> <p>Navedeno je preduvjet za analize modaliteta eventualne suradnje kroz korištenje HT-ove postojeće infrastrukture .</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Sukladno provedenoj analizi postojeće infrastrukture zaključeno je da opcija nadogradnje postojeće infrastrukture HT-a ne predstavlja najprikladnije rješenje za provedbu NP-BBI-ja, što je obrazloženo u poglavlju 1.8 revidiranog dokumenta NP-BBI-ja.</p> <p>Unutar te opcije vidljivo je da bi primjena investicijskog modela privatnog DBO-a favorizirala isključivo jednog operatora, koji je vertikalno integriran. U tom pogledu primjena javnog DBO modela s operatorom koji neće biti prisutan na maloprodajnom tržištu predstavlja prikladniju opciju izvedbe NP-BBI-ja.</p>
		<p>Ostali komentari</p>	
		<p>1. Neusklađenost NPBBI sa Zakonom o</p>	<p>Primjedba je djelomično prihvaćena.</p>

		<p>državnim potporama i praksom EU NPBBi-em je definirano kako se po svojoj formi predstavlja program državnih potpora za razvoj širokopojasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja. Međutim, istovremeno je NPBBi-om određen konkretan nositelj operativne provedbe Programa (OIV), a što nije u skladu sa Zakonom o državnim potporama (dalje u tekstu: ZDP)</p> <p>Naime, odredbom članka 2. ZDP-a definirano je da je program državne potpore pravni akt na temelju kojeg se, bez potrebe za dodatnim provedbenim mjerama, unaprijed neodređenim korisnicima državne potpore dodjeljuju državne potpore, kao i pravni akt na temelju kojeg se državna potpora koja unaprijed nije vezana uz poseban projekt dodjeljuje jednom ili više korisnika državne potpore na neodređeno vrijeme i/ili u neodređenom iznosu.</p> <p>Također, dosadašnja praksa provedbe sličnih projekata izgradnje agregacijske infrastrukture u drugim državama EU, a na koju se poziva u samom tekstu Programa. Konkretno, u španjolskom i grčkom primjeru, tek je otvorenim postupkom javnog nadmetanja odabran (unaprijed neodređeni) poduzetnik za izgradnju i održavanje izgrađene infrastrukture te pružanje usluga krajnjim korisnicima iz domene javne vlasti.</p> <p>Slijedom navedenog, da bi NPBBi bio sukladan</p>	<p>U revidiranom tekstu NP-BBI-ja isti se označava kao <i>državna potpora</i>, sukladno ZDP-u (pri čemu se i dalje koristi termin Program za cjelokupni NP-BBI, izvan konteksta ZDP-a).</p> <p>Praksa EU-a istovremeno sadrži i brojne primjere u kojima je operator agregacijske mreže određen unaprijed (upravo kod javnog DBO modela).</p>
--	--	--	---

		<p>ZDP-u, korisnik državne potpore ne bi smio biti unaprijed određen. Prijedlog HT-a HT ovim putem predlaže da se Program uskladi sa Zakonom o državnim potporama i praksom EU</p>	
		<p>2. Financiranje povezivanja tijela javne uprave na NGA infrastrukturu od strane države - PC-B projektna cjelina 2.1. Ne postojanje državne potpore u PC-B projektnoj cjelini U Programu je definirano da jedino projektna cjelina PC-A obuhvaća državne potpore, dok PC-B ne obuhvaća državne potpore budući da se njime ostvaruju NGA širokopojasni priključci za vlastite potrebe tijela javne uprave koja ne obavljaju gospodarsku djelatnost. Međutim, da bi se uistinu utvrdilo postoji li državna potpora i u dijelu PC-B prometnoj cjelini, potrebno je u Programu jasno definirati tko će pružati elektroničke komunikacijske usluge javnim korisnicima odnosno kako će se zapravo izvršiti odabir operatora elektroničkih komunikacijskih usluga na maloprodajnoj razini. Naime, na stranici 46. Programa navodi se: „Oiv neće biti aktivan na maloprodajnom tržištu i neće pružati usluge krajnjim korisnicima. Naravno, izuzetak čine samo krajnji korisnici tijela javne uprave obuhvaćeni projektom cjelinom PC-B, što je detaljno opisano u idućem poglavlju 2.3.2.“</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća. Sukladno citiranim dijelovima dokumenta u primjedbi, MPPI smatra da PC-B ne obuhvaća državne potpore i ne slaže se s iznesenim argumentima HT-a u pogledu provedbe postupaka javne nabave za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga.</p>

		<p>Iz navedenog citata moglo bi se zaključiti da će OIV biti pružatelj elektroničkih komunikacijskih usluga javnim korisnicima. Ukoliko je takav zaključak točan, moglo bi se smatrati da PC-B projektna cjelina sadrži državne potpore. Naime, jedino bi odabir pružatelja elektroničkih komunikacijskih usluga putem postupka javne nabave mogao jamčiti da određene usluge pruža najpovoljniji ponuditelj, da se elektroničke komunikacijske usluge pružaju javnim korisnicima po najnižim cijenama, a što bi jedino isključivao postojanje državne potpore u projektnoj cjelini PC-B.</p> <p>Prijedlog HT-a: HT ovim putem predlaže da se u Programu jasno definira način odabira operatora elektroničkih komunikacijskih usluga za javne korisnike tj. tijela javne uprave.</p>	
		<p>2.2. Potreba isključenja PC-B projektne cjeline iz Programa U poglavlju 1.1 NPBBi-a navode se dva cilja Programa: i) razvoj NGN agregacijske infrastrukture te ii) osiguranje dostupnosti NGA širokopojasnog pristupa za potrebe tijela javne uprave. Također navodi se kako je prvi cilj komplementaran ciljevima ONP-a te da je provedba NP BBI-ja preduvjet za punu provedbu ONP-a u svim područjima Hrvatske u kojima ne postoji odgovarajuća NGN agregacijska mreža. Međutim, s obzirom da je HT-ova postojeća agregacijska infrastruktura adekvatna za daljnji razvoj NGN agregacijske i NGA</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća. Sukladno prethodno iznesenim odgovorima na primjedbe HT-a, provedbu PC-B nije moguće uključiti u ONP, budući da se kroz ONP neće (isključivo) realizirati NGA ultrabrzi širokopojasni priključci, te time dio ciljanih javnih korisnika ne bi bio povezan odgovarajućim širokopojasnim priključcima (pogotovo u manjim ruralnim ciljanim naseljima NP-BBI-ja). Osim toga, nositelji provedbe ONP-a su jedinice lokalne i regionalne samouprave, dok se NP-BBI (PC-B) provodi na nacionalnoj razini, čime država ima neposredni nadzor nad povezivanjem ciljanih javnih korisnika.</p>

		<p>pristupne infrastrukture, jasno je da provedba NP BBI-ja nije preduvjet za punu provedbu ONP-a, a posljedično ne može značajno pridonijeti ostvarenju ciljeva DAE-e.</p> <p>Također, HT smatra da PC-B projektnu cjelinu treba u potpunosti isključiti iz NP BBI-a budući da se kroz tu projektnu cjelinu razvija NGA pristupna mreža, a program državnih potpora za razvoj NGA pristupne infrastrukture već je definiran ONP-om. Dodatno, PC-B projekt predviđa izgradnju NGA pristupne infrastrukture isključivo za tijela javne uprave iako je opravdano za pretpostaviti da će ista fizički prolaziti pokraj privatnih i poslovnih krajnjih korisnika povezanih putem širokopojasne pristupne mreže realizirane u okviru ONP-a. Navedeno nije u suglasju s potrebnom optimizacijom ulaganja u izgradnju pristupne mreže na ciljanom području a samim time niti s DAE ciljem jer se po jediničnom trošku realizira manji broj povezanih subjekata.</p> <p>Prijedlog HT-a</p> <p>Slijedom navedenog, HT predlaže da se u cilju učinkovitog korištenja ESI fondova i ostvarivanje ciljeva DAE, projekta cjelina PC-B realizira u okviru ONP-a.</p>	
4.	Primorsko – goranska županija Regionalna energetska agencija Kvarner – Primorsko – goranske županije, zadužena za provedbu projekta e-Županija	<p>Kriteriji po kojima će se graditi agregacijska mreža nisu jasni, jednoznačni i transparentni. Ovo je posebno važno istaći kada se zna da su raspoloživa financijska sredstva znatno manja od stvarno potrebnih. Kriteriji (1. Faza sva naselja veća od 2000 stanovnika) koji su</p>	<p>Primjedba se ne prihvaća.</p> <p>Kriteriji (prioriteti) izgradnje agregacijske mreže jasno su formulirani u poglavlju 5.1 dokumenta. Izgradnja agregacijske mreže, sukladno pravilima državnih potpora za širokopojasne mreže, opravdana je samo u bijelim (i uvjetno</p>

		<p>postavljeni u NOP za agregacijsku mrežu dovesti će do toga da će se graditi agregacijska mreža tamo gdje ona već postoji.</p>	<p>sivim) područjima. Kriteriji opravdanosti izgradnje agregacijske mreže NP-BBI-ja detaljno su obrazloženi u poglavlju 3.1, zajedno s Prilogom dokumentu, te su informacije o stanju i planovima ulaganja u agregacijske mreže nadopunjene sukladno primjedbama operatora na javnoj raspravi.</p>
		<p>Slika 1.4 na str. 23. pokazuje populacijsku pokrivenost NGN širokopojasnim pristupom po županijama (Q1 2014). Iz iste po našem mišljenju proizlaze niz nelogičnosti i sumnji. Tako prema toj slici Primorsko goranska županija ima za oko cca. 50 % veću populacijsku pokrivenosti NGN širokopojasnim pristupom od grada Zagreba? Ovo može biti pak posljedica netočnosti podataka koje su dostavljali Operatori ili pak da se Operatori prilikom dostave podatak o postojećoj infrastrukturi za pružanje NGN pristupa nisu držali istih, jednoznačnih i transparentnih kriterija za sve županije u RH. Osim toga, mišljenja smo da je pored spomenute slike potreba dodati novu sliku 4.1 u kojoj bi se prikazala populacijska pokrivenost NGN širokopojasnim pristupom po Županijama, ali isključivanjem 4 najveća grada (Zagreb, Split, Rijeka i Osijek) koji su u biti izuzeti iz predmetnog projekta za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja. Takva slika po našem mišljenju realnije bi oslikavala postojeće stanje populacijske pokrivenosti NGN širokopojasnim</p>	<p>Primjedba se djelomično prihvaća. U poglavlju 1.6.2 dodana je napomena (u fusnoti 5) da su podaci o dostupnosti NGA pristupa po županijama preuzeti iz HAKOM-ovog Prikaza stanja dostupnosti širokopojasnog pristupa (PPDŠP), te da se prvenstveno odnose na indiciranu dostupnost širokopojasnog pristupa s brzinama većim od 30 Mbit/s. Određivanje NGA boja pristupnih mreža (mapiranje) za svaki projekt unutar ONP-a potrebno je provesti na detaljnijoj razini, pri čemu je potrebno koristiti i ostale podatke čija preciznost i pouzdanost može biti veća od podataka dostupnih putem PPDŠP-a.</p>

		<p>pristupom po županijama u odnosu na ciljeve koji su postavljeni predmetnim projektom.</p>	
		<p>Prema prijedlogu Nacionalnog programa za razvoj agregacijske infrastrukture ..... (Poglavlje 3.1.1, Ciljani korisnici unutar projektne cjeline PC-B) ciljane korisnike obuhvaćaju sva tijela javne uprave koja pružaju javne usluge i koja se nalaze pod ingerencijom tijela javne vlasti na nacionalnoj razini, tj. tijela državne uprave. Postavlja se pitanje što je sa tijelima lokalne vlasti (županijska, općinska, gradska) i tko će i na koji način osigurati širokopojasni priključak tih institucija na agregacijsku mrežu. Da li će se graditi još jedna paralelna širokopojasna pristupna mreža i za ovu skupinu ciljanih korisnika? Zbog toga molimo da se Tablica 3-3 na str 57. Predmetnog dokumenta nadopuni sa tijelima lokalne uprave, koje dostavljamo u nastavku ovog dokumenta.</p>	<p>Primjedba se djelomično prihvaća. U poglavlju 3.1.1 kao ciljani korisnici PC-B dodana su i tijela javne vlasti na županijskoj i lokalnoj razini (gradovi i općine). Škole i zdravstvene ustanove već su navedene kao ciljani korisnici PC-B. Nadalje, ostale skupine korisnika (domovi za starije i nemoćne, trgovačka društva, konzulati, ostale ustanove), prema prijedlogu podnositelja primjedbe, nije moguće uključiti kao ciljane korisnike unutar PC-B, budući da se isti korisnici mogu smatrati korisnicima koji obavljaju gospodarske djelatnosti, čime se narušava neprisutnost državnih potpora unutar PC-B.</p>